

Nr 335.

Av herr **Wehtje**, och herr **Elofsson, Gustaf**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universitetet och den medicinska undervisningen m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 272 angående vissa anslag till universitetet och den medicinska undervisningen m. m. föreslås, att riksdagen måtte fatta principbeslut om inrättande av en professur i virusforskning vid Karolinska institutet. Förslaget motiveras i korthet på följande sätt:

Efter återgivande av de väsentliga delarna av statens medicinska forskningsråds i ärendet avlåtna skrivelse till medicinska högskolornas organisationskommitté (M H O) framhålles, att samtliga remissinstanser tillstyrkt förslaget om inrättande av en institution för virusforskning, ansluten till statens bakteriologiska laboratorium och under föreståndarskap av en professor i virusforskning vid Karolinska institutet. Departementschefen anser sig också kunna förordna att förslaget i huvudsak förverkligas. På grund av att frågan om statens bakteriologiska laboratoriums utbyggnad, med vilken virusinstitutionens bygnadsfråga är sammankopplad, icke torde komma att föreläggas årets riksdag, förklarar sig emellertid departementschefen icke beredd att förordna ett omedelbart förverkligande av MHO:s förslag, men tillägger: »Då jag emellertid för egen del blivit övertygad om lämpligheten av att ifrågavarande förslag förverkligas inom en nära framtid, förordar jag, att principbeslut nu fattas om inrättande vid Karolinska institutet av en professur i virusforskning. Med anvisande av medel för professurens uppehållande torde böra anstå till dess lokalfrågan förts närmare sin lösning.»

Vid planläggandet av ett nytt institutionsbygge bör institutionens föreståndare beredas tillfälle att delta. En sådan anordning står i överensstämmelse med gällande praxis och dess fördelar torde ligga i så öppen dag, att en närmare motivering är överflödig. Det måste sålunda betecknas som ett mycket rimligt krav, att befattningen som professor i virologi bör vara besatt med ordinarie innehavare, då frågan om institutionsbyggnaden tas upp till slutgiltig behandling.

Enligt det nu föreliggande, av alla remissinstanser tillstyrkta och av departementschefen godtagna förslaget skall institutionen anslutas till statens bakteriologiska laboratorium, närmare bestämt till en vid statslaboratoriet planerad virusavdelning. Redan i början av år 1946 gav Kungl.

Maj:t byggnadsstyrelsen i uppdrag att utarbeta ritningar och kostnadsförslag till laboratoriets utbyggnad. I sitt den 2 januari 1947 ingivna förslag beräknar styrelsen med tvenne alternativ, av vilka det ena innefattar jämväl utrymmen för en institution för virusforskning. Vid en uppvakning hos statsrådet och chefen för socialdepartementet har generaldirektör Höjer i mars månad i år framhållit detta byggnadsprojekts brådskande natur (»ett ärende som ej tål uppskov»). Departementschefen har dock uppenbarligen icke ansett sig hinna förbereda proposition i denna fråga till årets riksdag. Det synes emellertid i hög grad sannolikt, att förslag om anslag till nybyggnader komma att föreläggas 1948 års riksdag i samband med behandlingen av de övriga statslaboratoriernas byggnadsfrågor. Under denna förutsättning är det sålunda önskvärt, att professuren i virusforskning blir besatt senast den 1 juli 1948.

Tillsättandet av professuren kräver en rätt avsevärd tid. Efter ledigförklarande, med ansöknings- och specimenstid samt sakkunnigförfarande torde, även om kallelseförslag eventuellt skulle väckas, minst 6 månader förflöta, innan utnämning kan ske, och denna tidrymd kan med hänsyn till tidpunkten för ledigförklarandet icke räknas från tidigare del av året än september månad. För att den nye professorn skall kunna få tillfälle att delta i utformningen av sin blivande institution, synes det därför vara nödvändigt, att definitivt beslut fattas om inrättande av professuren i fråga redan vid innevarande års riksdag och att medel anvisas för dess uppehållande under en del av budgetåret 1947/48, förslagsvis från den 1 januari 1948. Intill dess institutionen blir färdigställd, kan provisoriskt arbetsutrymme beredas vid statens bakteriologiska laboratorium.

Ett annat viktigt skäl för att virusprofessuren bör kunna ledigförklaras under budgetåret 1947/48 är, att den nyinrättade professuren i bakteriologi vid Karolinska institutet kommer att besättas under instundande höst. Bland de fyra väl kvalificerade personer, som sökt denna professur, återfinnas några av landets främsta forskare på virusområdet. Därest definitivt beslut om inrättande av en professur i virusforskning icke fattas, innan bakteriologiprofessuren besättes, kan därför befaras att den mest förtjänte virusforskaren kommer att utses till professor i bakteriologi och i den egenskapen får till första uppgift att utarbeta planer till en blivande bakteriologisk institution, vars lokalfråga ännu icke lösts. När virusprofessuren sedermera blir ledigförklarad, är det antagligt att vederbörande söker över till denna befattning, vilket givetvis skulle medföra avsevärda olägenheter för kontinuiteten i fråga om den bakteriologiska institutionens planering och verksamhet. Det synes alltså vara i hög grad önskvärt, att de varandra närstående professurerna i bakteriologi och virusforskning ungefär samtidigt kunna besättas så att de för resp. fack mest lämpade på en gång kunna få sin definitiva placering.

Ett förverkligande av ovanstående förslag skulle medföra att förslagsanslaget till Karolinska mediko-kirurgiska institutet, avlöningar, skulle behöva uppräknas med 6 500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 272 angående vissa anslag till universiteten och den medicinska undervisningen m. m. måtte för sin del besluta att vid Karolinska institutet skall från och med den 1 januari 1948 inrättas en professur i virusforskning samt

att till följd härav förslagsanslaget till *Karolinska mediko-kirurgiska institutet: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 höjes från i propositionen begärda 1 940 000 kr. med 6 500 kr. till 1 946 500 kr.

Stockholm den 31 maj 1947.

Ernst Wehtje.

Gust. Elofsson
i Vä.